గోవిందరావు మరణం

వసుంధర

"నా పేరు లక్ష్మణరావు—" అన్నాడా యువకుడు.

డిటెక్టివ్ వెంకన్న కుర్చీలో వెనక్కు వాలి కళ్ళు మూసుకుని—"ఊఁ" అన్నాడు.

సీతమ్మ, రాజమ్మ నోట్సు తీసుకుందుకు సిద్ధంగా ఉన్నారు.

"నన్నో వ్యక్తి హత్య చేయాలని ప్రయత్నిస్తున్నాడు—...."

వెంకన్న కళ్ళు తెరిచి—"ఊఁ" అన్నాడు.

"మీరు నన్ను రక్షించాలి—"

వెంకన్న ముందుకు వంగి—"వివరంగా చెప్పండి. మిమ్మల్నెవరు చంపాలనుకుంటున్నారో — ఎందుకు చంపాలనుకుంటున్నారో — యెలా చంపాలనుకుంటున్నారో—మీకు తెలిసినదంతా వివరంగా చెప్పండి."

"మీకు నేను చాలా పెద్ద కథ చెప్పాలి." అన్నాడతడు.

సీతమ్మ, రాజమ్మ ముఖముఖాలు చూసుకున్నారు. నోట్సు రాయడానికి ఎక్సర్ సైజు కోసమున్నట్లుగా ఇద్దరూ కూడా తమ కుడిచేతులనోసారి విదిలించుకుని మళ్ళీ రెడీగా వున్నారు.

లక్ష్మణరావుకేసి ఆదోలా చూసి — "ఎంత పెద్ద కథైనా ఫరవాలేదు. వింటాను. కానీ అనవసరమైనవేమీ చెప్పకండి. అవసరమైనవేమీ వదలకండి. ప్రొసీడ్ —" అన్నాడు వెంకన్న.

లక్ష్మణరావు చెప్పడం ప్రారంభించాడు.

లక్ష్మణరావు సరోజని ప్రేమించాడు. సరోజ అందమైనది. తలిదండ్రుల చాటు బిడ్డ. ఆమె కూడా అతడంటే యిష్టపడింది కానీ తలిదండ్రులీ పెళ్ళికిష్టపడలేదు. సరోజ పెళ్ళి గోవిందరావుతో జరిగిపోయింది.

గోవిందరావుకు బ్యాంకులో ఉద్యోగం. తలిదండ్రులతడి దగ్గరే ఉంటున్నారు. తండ్రి రిటైరైనా ఊళ్ళోనే యేదో చిన్న ఉద్యోగం చేస్తున్నాడు. వాళ్ళతోపాటే గోవిందరావు తమ్ముడు గోపాల్రావు, చెల్లెలు రేఖ వుంటున్నారు. రేఖకు పెళ్ళి సంబంధాలు చూస్తున్నారు.

తలిదండ్రులకు రేఖను చాలా పెద్దింట్లో యివ్వాలనుంది. అందుకు బాగా కట్నం కావాలి. ఆ డబ్బును సరోజద్వారా రాబట్టాలని వాళ్ళనుకునేవారు. అత్తగారు, ఆడపడుచు ఏకమై సరోజను సాధించేవారు. భార్యను సాధించమని గోవిందరావును వేధించేవారు. వారి బాధ పడలేక ఒకోసారి అతడు భార్యను మాటలనేవాడు. ఒకోసారి ఆమెకు తన అసహాయతను చెప్పుకునేవాడు.

గోవిందరావు తమ్ముడు గోపాల్రావు బియ్యే ప్యాస

య్యాడు. ఇంటర్మీడియేట్ ప్యాసయ్యాక అతడికేదో యాక్సిడెంటయింది. అప్పట్నించీ అతడికి మతి స్థిరంలేదు. ఒకోసారి తెలివిగా వుంటాడు. ఒకోసారి పిచ్చివాడిలా ప్రవర్తిస్తాడు. అలాగే బియ్యే చదివి ప్యాసయ్యాడు.

ఒక సైకియాట్రిస్టుద్వారా అతడికి వైద్యం జరిగింది. జరుగుతోంది పెళ్ళిచేస్తే అతడు మామూలు మనిషవుతాడని సైకియాట్రిస్టు చెప్పాడు. పెళ్ళిచేయాలంటే అతడి విషయంలో సమస్యలున్నాయి.

బంధువుల్లో చాలామందికతడి గురించి తెలుసు. అందుకని యెవ్వరూ పిల్లనివ్వరు. బయటి సంబంధం చేసుకోవాలంటే అతడికుద్యోగముండాలి. ఇంటర్వ్యూలో గోపాల్రావుకు తన ప్రవర్తనమీద తనకే అదుపులేదు కాబట్టి ఉద్యోగం వచ్చే అవకాశంలేదు. ఏ పేదింటి పిల్లనో చేసుకుందామంటే—కట్నంరాదు. తలిదండ్రులకు కట్నంమీద ఆశ.

గోపాల్రావంటే సరోజకిష్టంలేదు. అతడామె కళ్ళకెప్పుడూ పిచ్చివాడిలాగే కనిపించేవాడు. ఏ క్షణంలో యెవరిమీదపడి కరుస్తాడోనని భయపడేదామె.

ఒకరోజున వూరి చివర వెంకటేశ్వరస్వామి గుడివున్న కొండమీదకు నాలుగు కుటుంబాలు పిక్నిక్కు వెళ్ళాయి. అందులో గోవిందరావు కుటుంబమొకటి. అక్కడ ప్రమాదవశాత్తూ గోవిందరావు—కొండమీంచి క్రిందకు జారిపడి మరణించాడు.

అది ప్రమాదం కాదనీ అతడినెవరో తోసేశారనీ—అది తను చూశాననీ గోపాల్రావంటాడు. చుట్టుపక్కల వేరే మనుషులెవరూ మసలిన ఆధారాలులేవు అతడివి పిచ్చివాడి మాటలుగా కొట్టి పారేశారు తలిదండ్రులు.

సరోజ పుట్టింటికి వెళ్ళిపోయింది. ఇరవై రెండేళ్ళ వయసుకే వైధవ్యమామెకు. అప్పుడు లక్ష్మణరావు సరోజను పెళ్ళిచేసుకుందుకు ముందుకు వచ్చాడు.

సరోజ తలిదండ్రులు వెంటనే ఏ నిర్ణయానికీ రాలేక గోవిందరావు తలిదండ్రులకు తెలియబర్చారు.

చెట్టంత కొడుకుపోయేక — వంశాంకురం మిగలక పోయేక కోడలేమైపోతే తమకెందుకన్నారు వాళ్లు.

కానీ గోపాల్రావు లక్ష్మణరావును కలుసుకున్నాడు. చూసీచూడగానే—"నువ్వే నా అన్నను చంపావ్—" అన్నాడు. అదే విషయమతడు సరోజకు చెప్పాడు.

అతడు చెప్పిందెవరైనా నమ్మేవారే! అదృష్టవశాత్తూ అతడికప్పుడు చాలా బలమైన ఎలిబీ ఉంది.

ఎవరూ గోపాల్రావు మాటలు నమ్మలేదు.

"నీ భర్తను చంపినవాణ్ని మళ్ళీ పెళ్ళిచేసుకోకు.." అని గోపాల్రావు సరోజకు మరీ మరీ చెప్పాడు. ఆమె అవుననలేదు, కాదనలేదు.

"నా అన్నను చంపినందుకే నిన్నేమైనా చేయాలి. నా వదిన జోలికి వెళ్లావా—నీ ప్రాణం తీస్తాను—" అని గోపాల్రావు లక్ష్మణరావును హెచ్చరించాడు.

లక్ష్మణరావతడి హెచ్చరికను లక్ష్యం చేయలేదు.

అతడు వెంటనే సరోజను పెళ్ళిచేసుకోవాలనుకున్నాడు. సరోజ తన మనసు బాగోలేదనీ—తనకు కొంత గడువు కావాలనీ అంది.

ఈలోగా లక్ష్మణరావుమీద ఒక హత్యాప్రయత్నం జరిగింది.

రోడ్డుమీద జనసమ్మర్దంలో నడుస్తూండగా ఎవరో తోసినట్టై లక్ష్మణరావు రోడ్డుకడ్డంగా పడిపోయాడు.

ఫుల్ స్పీడులో వస్తున్న ట్రక్కుకు సడన్ బ్రేకు పని చేయడంవల్ల అతడి ప్రాణాలు దక్కాయి.

జనసమ్మర్దం కారణంగా తన్ను తోసిందెవరో లక్ష్మణరావు తెలుసుకోలేకపోయాడు. ఆ సమయంలో గోపాల్రావుకు మంచి ఎలిబీకూడా వుంది. కానీ గోపాల్రావు—ఆ ప్రయత్నం తనదేనని లక్ష్మణరావు ఆఫీసుకు ఫోన్ చేసి మరీ చెప్పాడు.

లక్ష్మణరావు భయపడ్డాడు. సరోజ యిది విని —"నన్ను పెళ్ళిచేసుకోకు—" అంది.

"నా ప్రేమ బలంవల్ల నీ నాకు మళ్ళీ నిన్ను పెళ్లాడే అవకాశం వచ్చింది. నా ప్రాణంపోయినా ఈ అవకాశం వదులుకోలేను—" అన్నాడు లక్ష్మణరావు.

"పెళ్ళిచేసుకుంటే రెండోసారి భర్తను పోగొట్టుకుంటావు—" అని గోపాల్రావు సరోజను బెదిరించాడు.

అందుకు హెచ్చరిక అన్నట్లుగా రెండోసారి అతడి మీద హత్యాప్రయత్నం జరిగింది.

ఆఫీసుకు లంచవర్లో క్యారియర్ తెప్పించుకుంటాడు లక్ష్మణరావు. భోజనానికి పదినిమిషాలముందతడికి ఫోన్ వచ్చింది.

"డియర్ మిస్టర్ లక్ష్మణరావ్! నీ ప్రాణాలు రక్షించాలని ఫోన్ చేస్తున్నానిపుడు. క్యారియర్లో నీ భోజనంలో విషం కలిసింది. తింటే చస్తావ్...."

"ఎవరు నువ్వు?"

"పేరు చెప్పకపోయినా నేనెవరో నీకు తెలుసు.."

"గోపాల్రావా?"

అందుకు బదులివ్వకుండా—"ఈసారికి నీ ప్రాణాలు రక్షించాను. సరోజను పెళ్ళిచేసుకుంటే నేనే నీ

ప్రాణాలు తీస్తాను....” అన్నా డతడు.

గోపాల్రావే ఆ ఫోన్ చేశాడని లక్ష్మణరావు గ్రహించాడు. భోజనం పరీక్ష చేయిస్తే విషముందని తేలింది. ఆపూట క్యారియర్ తెప్పించుకున్న వాళ్ళెవ్వరూ భోజనాలు చేయలేదు. క్యారియర్ తెచ్చేమనిషి తనకేమీ తెలియదని లబోదిబోమంది. ఆమెను పోలీసుల కూడా అప్పగించారు. పోలీసుల చేతుల్లో తన్నులు భరించలేక ఆమె నోటికొచ్చిన అబద్ధాలేవో చెప్పింది. పోలీసులామెకేమీ తెలియదని గ్రహించి వదిలిపెట్టేశారు. ఆమె ఉద్యోగం ఊడింది.

హత్యాప్రయత్నం చేసిందెవరో తెలియలేదు.

ఇది జరిగేక లక్ష్మణరావు కూడా ప్రాణభయం పట్టుకుంది.

వెంకన్న కథ విని నిట్టూర్చి—“సరోజను పెళ్ళి చేసుకోవాలని మీకంత పట్టుదలెందుకు? ఆమె విధవ. ఆమె మానాన ఆమెను బ్రతకనివ్వండి—” అన్నాడు.

“వెంకన్నగారూ! మీ గురించి చాలా గొప్పగా విన్నాను. గొప్ప సంస్కారవంతులనీ....మీరే యిలా గనడం ...”

వెంకన్న అతణ్ని మధ్యలో ఆపి గర్వంగా తన అసిస్టెంట్సు వంక చూసి — “నేనలా అనకపోతే—నా గురించి మీరేం విన్నారో యెలా తెలుస్తుంది? మీరు నా గురించి విన్నది పూర్తిగా నిజం. అందుకే అంటున్నాను. మీరు సరోజకు బదులు మరో విధవను వివాహం చేసుకోండి....” అన్నాడు.

“నేను సరోజను ప్రేమించాను....”

“అయితే సంస్కరణ గురించి మాట్లాడకండి. మీ

ఆసక్తి సంఘసంస్కరణ గురించి కాదు. అవునా?"

"మీరలాగనుకున్నా సరే— నేను సరోజను పెళ్ళి చేసుకోవాలి...."

"సరోజలోని ఆ ప్రత్యేకతేమిటి?"

"ఆ ప్రత్యేకత ప్రేమించినవాళ్ళకే తెలుస్తుంది...."

"నాకూ పెళ్ళయింది. నేనూ నా భార్యను ప్రేమిస్తున్నాననే అనుకుంటున్నాను. కానీ మగాడికో ఆడతోడు అవసరం తప్పితే—ఏ ఆడదానిలోనూ ప్రత్యేకత లేదన్నది నేను స్వానుభవంతో గ్రహించిన నిజం...."

వెంటనే బల్లమీద ఫోను రింగయింది.

వెంకన్న ఇబ్బందిగా కదిలి బల్లమీద ఫోన్ తీసి—"హలో —పద్మా! నేను నీకు సంజాయిషీ యిచ్చుకుంటాను. ప్రతి మాటకూ కారణముంటుందని నువ్వు గ్రహించాలి. ఇన్నేళ్ళ సాహచర్యంలో కూడా నువ్వు నన్నింతేనా అర్థంచేసుకున్నది!" అని ఫోన్ పెట్టేశాడు.

సీతమ్మ, రాధమ్మ ఒకరి వంక ఒకరు ఆదోలా చూసుకున్నారు.

"మీ సంగతి నాకు తెలియదు. సరోజలో ప్రత్యేకత ఉంది...."

"ఆ ప్రత్యేకత యేమిటో నేను తెలుసుకోవచ్చా?"

"మాటల్లో చెప్పలేను...."

"నేను మీకు సహకరిస్తాను...."

"ఎలా?"

"ఉదాహరణకు — మీరు సరోజను దారుణంగా ప్రేమించారు. అయినా ఆమెను పెళ్ళిచేసుకోలేకపోయారు. అందుక్కారణం సరోజలోని ప్రత్యేకత?"

ఆ మాటల్లో వ్యంగ్యం ధ్వనించి — "మీరు నన్ను

వేళాకోళం చేస్తున్నారు. సరోజని ప్రేమించడానికే తప్ప పెళ్లాడ్డానికి ప్రత్యేకత లేదని మీ ఉద్దేశ్యం? అదే నిజమైతే నేనిప్పుడా మెను పెళ్ళి చేసుకోవాలనెందుకను కుంటాను?" అన్నాడు లక్ష్మణరావు.

"నేనూ అదే అంటున్నాను. సరోజ తల్లిదండ్రుల చాటు బిడ్డ. వారి నెదిరించి మిమ్మల్ని పెళ్ళి చేసుకోలేదు. ఆమె మనసును నొప్పించకూడదని మీకనిపించింది. అందుకే మీరా మెను బలవంత పెట్టలేదు. ఎంతగానో ప్రేమించినా కూడా — ప్రతిమాలితే ఆమె మీమాట వింటుందని తెలిసికూడా — తాత్కాలికంగా మీ ప్రేమను త్యాగం చేశారు. మిమ్మల్ని త్యాగానికి పురికొల్పడం ఆమె ప్రత్యేకత...." అన్నాడు వెంకన్న.

లక్ష్మణరావు కళ్ళు మెరిశాయి — "కరెక్టుగా చెప్పారు...."

"అందుకే నేను మీకు సహకరిస్తున్నాను.... సరోజకు వివాహమై భర్తతో కాపురం చేసింది తర్వాత భర్తను పోగొట్టుకుంది. మీరామెనిప్పటికీ వివాహం చేసుకుందుకు సిద్ధంగా ఉన్నారు. అదికూడా ఆమె ప్రత్యేకత...."

లక్ష్మణరావు కళ్ళలోని వెలుగు ముఖమంతా పాకింది- "చాలా బాగా చెప్పారు. ఇంకా అడగండి....—" అన్నాడు ఉత్సాహంగా.

"సరోజకోసం మీరు పెళ్ళి మానేశారు. ఆమెనే పెళ్ళి చేసుకోవాలన్నది మీ జీవితాశయం. అది నెరవేర డానికి మీరేమైనా చేయగలరు...."

"అవును...."

"సరోజను పెళ్ళాడాలంటే — ఆమె విధవ కావాలి. అంటే ఆమె భర్త చనిపోవాలి..."

లక్ష్మణరావు కంగారుగా — "ఏమిటి మీర నేది?" అన్నాడు.

"సరోజలోని ప్రత్యేకత—మీ చేత ఆమె భర్తను చంపించగలదా అని ఆలోచిస్తున్నాను...."

బల్లమీద ఫోన్ మ్రోగింది. వెంకన్న యేదో అనే లోగా—"డిటెక్టివ్ వెంకన్నగారూ—ఇందాకటి మీ మాటలకర్థం తెలుసుకున్నాను. సంజాయిషీ అవసరంలేదు. యూ ఆరే జీనియస్....ప్రొసీడ్...." అన్న మాటలు వినబడి క్లిక్‌మంది ఫోన్.

"మీరు నన్ననుమానిస్తున్నారు...." అన్నాడు లక్ష్మణరావు.

"సరోజలోని ప్రత్యేకత తెలుసుకుందుకు ప్రయత్నిస్తున్నాను."

"వెంకన్నగారూ— నేను ప్రేమికుణ్ణే కానీ హంతకుణ్ణి కాను...."

"ప్రేమకోసం దేశాలమధ్య యుద్ధాలు జరిగాయి. హత్య జరిగితే ఆశ్చర్యమేముంది?" అన్నాడు వెంకన్న.

"గోవిందరావు మరణించడం నా అదృష్టమేనని ఒప్పుకుంటాను. కానీ నేనతణ్ణి చంపలేదు...."

"అదృష్టం వెతుక్కుంటూ రావడం అరుదు. లాటరీలో పదిలక్షలొచ్చినవాడు కూడా-ఒక రూపాయ పెట్టి టికెట్ కొంటాడు...."

"అంటే మీ ఉద్దేశ్యం?"

"ఏమీ లేదు. మీ అదృష్టాన్నభినందిస్తున్నాను."

"వెంకన్నగారూ—నాకు సాయపడతారని మీవద్ద కొచ్చాను. మీరు నన్నే అనుమానిస్తున్నారు. నా అదృష్టమిలాగుంది...." అన్నాడు లక్ష్మణరావు బాధగా.

"బాధపడకండి. ఒక పిచ్చివాడు మీపై హత్యా ప్రయత్నం చేస్తున్నాడు. మిమ్మల్ని నేను రక్షించాలి. ఈ కేసులో నేను విజయం సాధించడం మీ అదృష్టం మీద నే ఆధారపడి వుంది. కాబట్టి మీ అదృష్టం గురించి నేను తెలుసుకోవద్దూ?" అన్నాడు వెంకన్న.

తన జేబులోంచి అయిదు వందనోట్లు తీసి బల్లమీద పెట్టాడు లక్ష్మణరావు—"వెంకన్న గారూ! ప్రస్తుతాని కిదే నేను మీకివ్వగల అడ్వాన్స్. మా ఇద్దరి వివాహం జరిగితే మీకు వెయ్యినూట పదహార్లిచ్చుకుంటాను...." అన్నాడతడు.

"సరే—నా ప్రయత్నాల్లో నేనుంటాను. కొంత కాలంపాటు మీరు సరోజను మర్చిపోండి—" అన్నాడు వెంకన్న.

2

"ఎవరో అమ్మాయి నీ కోసం వచ్చిందే"—అంది రాఘవమ్మ.

"ఎవరూ?" అంటూ వచ్చింది సరోజ.

గుమ్మం దగ్గర నిలబడ్డ రాజమ్మ సరోజవంక చూసింది.

సరోజ—తెల్లని చీర ధరించింది. అదే రంగు రవిక వేసుకుంది. జాత్తును జడగా వేసుకోకుండా అలాగే వదిలేసింది. మొఖాన బొట్టు లేదు.

అయినప్పటికీ ఆమె వైధవ్యమనుభవిస్తున్న విషాద మూర్తిలా కాక—స్వర్గంనుంచి శాంతి సందేశం తెచ్చిన దేవమాతలా వుంది.

'సరోజలో ప్రత్యేకత వుంది—' అనుకుంది రాజమ్మ.

"మీ రెవరో నాకు తెలియదు!" అంది సరోజ.

"కానీ మీరు నాకు తెలుసు. లోపలకు రావచ్చా?" అంది రాజమ్మ.

"రండి—" అంది సరోజ మర్యాదకి.

రాజమ్మ లోపలకు వెళ్ళింది. ఇద్దరూ ఓ గదిలో యెదురెదురుగా కుర్చీల్లో కూర్చున్నాక—రాజమ్మ తన్ను తాను పరిచయం చేసుకుంది.

"డిటెక్టివులకి నాతో ఏం పని?" అంది సరోజ.

రాజమ్మ ఆమెకు లక్ష్మణరావు చెప్పిన విశేషాలు చెప్పింది.

"రెండో పెళ్ళి నాకిష్టంలేదు. ఇలాంటకకాలం రాదని ఇంట్లో శేధిస్తున్నారు. ఏం చేయాలో నాకు తెలియడం లేదు...."

"మీరు మీ భర్తను మరిచిపోలేకపోతున్నారా?'

"అవును...." అంది సరోజ.

"లక్ష్మణరావు మీ భర్తను చంపివుంటాడని మా బాస్ అనుమానిస్తున్నారు...." అంది రాజమ్మ.

"అతడాయన్ను చంపలేదు...."

"మీరు సరిపెట్టుకుంటున్నారు...."

"సరిపెట్టుకోవడం నాకెందుకు? నిజం తెలుసుకాబట్టి చెప్పగలుగుతున్నాను...." అంది సరోజ.

"ఏమిటా నిజం?"

సరోజ చటుక్కున—"మీ వ్యానిటీ బ్యాగులో యేముంది?" అంది.

"ఏం?" అంది రాజమ్మ ఆశ్చర్యంగా.

"నేను నిజం చెబుతాను. నా మాటలు మీరు రికార్డు చేయకూడదు...." అంది సరోజ.

"ఎందుకంత భయం?"

"నిజం చెప్పేక మీకు తెలుస్తుంది...."

"అయితే నా వ్యానిటీ బ్యాగేంకర్మ — నన్నే శోధించుకోండి...." అంది రాజమ్మ నవ్వుతూ.

సరోజ ఆమెవద్ద టేపురికార్డరు లేదని రూఢి చేసుకున్నాక—"మావారు ప్రమాదవశాత్తూ మరణించలేదు. ఎవరూ వారిని చంపనూలేదు. ఆయన ఆత్మహత్య చేసుకున్నారు—" అంది.

"ఎలా తెలుసు మీకు?" అంది రాజమ్మ ఆశ్చర్యపడి.

"చాలాకాలంగా వారు విరక్తి భావంతో వున్నారు."

"కొత్తగా పెళ్ళయిందికదా — విరక్తి కారణమేమిటి?"

"నా మామగారు చాలా కష్టపడి పైకి వచ్చారు. చిన్నతనంలో మావారుకూడా అంతులేని కష్టాలు చవిచూశారు. ఈనాడాయన ఉచ్ఛదశకు చేరుకుంటే అందుకు మామగారే కారణం. అందుకే ఆయనకు తల్లిదండ్రులంటే చెప్పలేనంత భక్తి. పెళ్ళిచేసుకున్నాక వారు నన్ను అభిమానించారు. అయితే నా అత్తమామలు బాగా డబ్బు మనుషులు. అవసరమున్నా లేకపోయినా అత్తమామల్నించి బాగా డబ్బు గుంజమని వారిని వేధించేవారు. వారి బాధ భరించలేక ఆయన నా తల్లిదండ్రుల్నడిగేవారు. మావాళ్ళేం ఉన్నవాళ్ళుకాదు. అంత్యనిష్ఠూరం కంటె ఆది నిష్ఠూరమే మేలని ముందే చెప్పేశారు. ఏదో ఏడాదికోసారి బట్టలు పెట్టడం మినహా తమవల్ల ఇంకేమీ కాదని. దాంతో యుద్ధం మొదలయింది...." సరోజ జరిగినవన్నీ గుర్తుచేసుకుంటూ నిట్టూర్చింది.

"తర్వాత?" అంది రాజమ్మ కుతూహలంగా.

"మావారిచేత నన్ను తిట్టించాలని చూసేదత్తగారు.

ఆయనకిష్టముండేది కాదు. నాకంటే నీకు పెళ్ళాం ఎల్ల మయిందా అనావిడ ఎత్తిపొడిచేది. అవిన్నీ తృప్తిపర చడంకోసం ఆయన నన్ను తిడుతూండేవారు. అప్పు డప్పుడు చేయికూడా చేసుకునేవారు. ఇది చుట్టుపక్కల వారందరికీ కూడా తెలుసు."

"ఈ దేశంలో ఆడదాని జీవితం దుర్భరం. అందు లోను పెళ్ళయ్యాక మరీను.." అంది రాజమ్మ బాధగా.

"నిజం. చాలామంది కథ ఇలాగే ఉంటుంది. ఎవరూ బైటకు చెప్పుకోరు. నేనుకూడా ఆఖరికి నా తలిదండ్రుల క్కూడా చెప్పుకోలేదు. అత్తమామ లెలాంటివారైనా వారు మంచివారని మా ఇంట్లో అనుకునేలా చేశాను. కానీ యిలా యెంతకాలం కొనసాగుతుంది? ఒకసారి మావారు మా నాన్నగారితో పెద్ద గొడవ పెట్టు కున్నారు. మా నాన్నగారు రెచ్చిపోయి—"బాబూ—నువ్వు పెళ్ళాంకోసం పెళ్ళాడేవా—డబ్బుకోసమా?" అనడిగారు. ఆయనకూడా నాన్నతో—"మీరు కూతురి మీద ప్రేమతో పెళ్ళిచేశారా? వదుల్చుకుందుకా?" అనడిగారు ..."

"ఎంత దారుణం?" అంది రాజమ్మ.

"కానీ నిజంగా వారు చెడ్డమనిషి కాదు."

"ఆయన మంచివాడే అయితే మాత్రం—ఆ మంచి తనంవల్ల మీకొరిగినదేమిటి? చాలామంది ఆడవాళ్ళు భర్త తప్పుచేసినా ఆ నేరాన్ని తరులమీదకు నెట్టేస్తారు. మీరూ అంతే నా అభిప్రాయంలో. ఇందులో తప్పంతా మీవారిదే .... ఆయన తలిదండ్రులను నిరసించి వేరు కాపురం పెట్టాల్సింది."

"అదే మంచిదని ఆయనకూ తెలుసు. అప్పుడు పది

మందీ ఆయన్ను పెళ్ళాం కొంగు పట్టుకొని తిరుగుతున్నాడంటారు. నన్నేమో తల్లిదండ్రులున్నించి కొడుకును విడదీసిన రాక్షసి అంటారు. రెండింటికీ యిద్దరం సిద్ధపడిలేము. తన అసహాయతకాయన నా దగ్గర బాధపడి కళ్ళమ్మట నీళ్ళెట్టుకునేవారు. అప్పుడు నాకు వారంటే జాలియేర్పడింది. నేనే వారిని ఓదార్చేదాన్ని. ఏదో రోజున తనాత్మహత్య చేసుకుంటాననేవారాయన .... దీనికంతకీ మా నాన్నగారితో గొడవే కారణం....” అంది సరోజ.

కథ చాలా ఆసక్తికరంగా ఉంది. రాజమ్మ కుతూహలం పెరుగుతోంది.

సరోజ కొనసాగించింది.

“మీరు కూతురు సుఖపడాలని పెళ్ళిచేశారా? వదుల్చుకుందుకా?” అన్న గోవిందరావు ప్రశ్నకు సరోజ తండ్రి రక్తం మరిగింది.

“వదుల్చుకుందుకే అయితే నేను దాన్ని లక్ష్మణరావుకే యిచ్చి పెళ్ళిచేసేవాణ్ని. కానీ కట్నంలేకుండా సింపుల్ గా రిజిస్ట్రారాఫీసులో పెళ్ళిచేసుకుంటానన్న కుర్రాణ్ని వదిలి మీ యింట్లో యిచ్చాను. ఇచ్చినందుకనుభవిస్తున్నాను—” అన్నాడాయన.

అప్పుడు గోవిందరావుకు లక్ష్మణరావు గురించి తెలిసింది. ఆరాలడిగాడు.

సరోజ తండ్రి నాలిక్కరుచుకున్నాడు. కానీ లక్ష్మణరావు కథ చెప్పక తప్పలేదాయనకు.

వేరే గొడవ పెంచకుండా గోవిందరావింటికి వెళ్ళిపోయాడు. జరిగిందింట్లో తెలిసేక పెద్ద రాద్ధాంతమయింది.

అత్తమామలు సరోజను కులట అన్నారు. గోవింద

రావుకన్యాయం జరిగిపోయిందన్నారు. తనకేమీ తెలియదని సరోజ యెంత గోల పెట్టినా యెవరూ వినలేదు.

ఆ యింట్లో అత్తమామల బలం పెరిగింది. సరోజ, తలిదండ్రులకు తన బాధ తెలియచ్చేసిని — "ఆ లక్ష్మణరావ్ తో నాకే సంబంధమూ లేదని తెలిసీ మీరతడి సంగతాయనకెందుకు చెప్పారు? ఇప్పుడు నా జీవితం నరకమైపోయింది—" అని గోల పెట్టింది.

జరిగిందానికామె తండ్రికూడా బాధపడ్డాడు. కానీ ఏం చేయగలడు?

విషయం లక్ష్మణరావుకు చేరింది. ఏమనుకున్నాడో లక్ష్మణరావు హుటాహుటిని గోవిందరావింటికి వెళ్ళాడు.

"నాకూ, సరోజకూ ఏ సంబంధమూ లేదు. నేనామెను ప్రేమించాను. ఆమె నన్ను ప్రేమించిందో లేదో తెలియదు. మేమిద్దరం కలుసుకొని మాట్లాడుకోనైనా లేదు. ఆమె తలిదండ్రులు నాతో పెళ్ళి కొప్పుకోలేదు. మా పెళ్ళి జరగలేదు...."

"ఈ విషయం వాళ్ళు ముందే ఎందుకు చెప్పలేదు?" అన్నాడు గోవిందరావు తండ్రి.

"ఇందులో చెప్పాల్సిందేముంది?"

"ఏ సంబంధమూ లేకపోతే సరోజ గురించి నీకెందుకు బాధ? పనిగట్టుకని ఆమె పవిత్రత గురించి చెప్పడానికిక్కడికెందుకొచ్చావు?" అంది గోవిందరావు తల్లి.

"బాధకూ సంబంధానికీ—సంబంధముండదు. కట్టుకున్న భర్త-గృహలక్ష్మిగా భావించాల్సిన అత్తమామలు సరోజను బాధించడం లేదూ?"

"సరోజను బాధిస్తున్నామని నీకెవరు చెప్పారు?

సరోజే నీకు చెప్పిందా? లేక ఆమె తలిదండ్రులు చెప్పారా? వాళ్ళకూ నీకూ సంబంధమేమిటి?"

"ఇప్పుడు సంబంధాల సంగతెందుకు? నేను మీకు నిజం చెప్పడానికి వచ్చాను. ఆమెపై లేనిపోని అపవాదులు వేయకండి— ...."

"ఇంతవరకూ అపవాదుంటే — అది నీ రాకతో యథార్థమైపోయింది...." అంది సరోజ అత్త.

"అయితే మీరేం చేస్తారు?"

"ఏం చేసినా నీతో చెప్పిచేయం..." అంది సరోజ అత్త.

"సరోజకూ నాకూ సంబంధముందని మీరు నమ్ముతున్నారా?"

"నమ్ముతున్నాం."

"అయితే ఆమెకు విడాకులిప్పించండి. నేనామెను పెళ్ళిచేసుకుంటాను. చేతకాని భర్తతో యింతకాలమూ సుఖపడింది చాలా మెకు...." అన్నాడు లక్ష్మణరావు.

సరోజ అత్తమామలు నిర్ఘాంతపోయారు.

"ఇష్టమైతే ఆమె మీ ఇంటి కోడలు. లేకుంటే ఆమెను వదలిపెట్టండి. నాకు భార్య అవుతుంది. ఆమెను పెళ్ళిచేసుకుంటానని కాగితంకూడా రాసిస్తాను...." అనేసి లక్ష్మణరావు వెళ్ళిపోయాడు.

దీనిమీద సరోజ అత్తారింట్లో పిసుకుక్కుపోయారు.

సరోజ భర్తను కాదని మరో పెళ్ళి చేసుకుంటే ఆదా యింటికే అవమానం. నలుగురిలో గోవిందరావు నవ్వుల పాలవుతాడు. అతడికి మళ్ళీ పెళ్ళవుతుందన్న గ్యారంటీ లేదు.

అసలే గోపాలరావుకు మతి స్థిమితంలేదు. గోవింద

రావు విషయంలో ఇలా జరిగితే ఆ కుటుంబమే అప
హాస్యం పాలవుతుంది. గోవిందరావు చెల్లెలి పెళ్ళి అసా
ధ్యమవుతుంది.

సరోజ పవిత్రతను శంకించి ఆమెను మానసికంగా
బాధించాలనుకున్నారు. కానీ ఆమెనో వ్యక్తి పెళ్ళిచేసు
కుందుకు సిద్ధంగా ఉండడంతో యిబ్బంది వచ్చింది.

వివాహిత స్త్రీ ప్రవర్తన శంకించబడితే—ఆమెను
ప్రేమించే మగాడు పెళ్ళిచేసుకుంటానని ముందుకు వస్తే
ఆమె సమస్యలు సగానికి సగం తొలగిపోతాయని
లక్ష్మణరావు నిరూపించాడు.

అయితే కథ సుఖాంతం కాలేదు. తలిదండ్రులు
లక్ష్మణరావుకీ సరోజకీ సంబంధముందని గోవిందరావుకు
నూరిపోశారు. ఇంతకాలం రహస్యంగా కొనసాగిన
సంబంధమిక మీదట బహిరంగంగానే కొనసాగుతుందని
తలిదండ్రులతణ్ని భయపెట్టారు.

లక్ష్మణరావు గురించిన నిజం చెప్పమని గోవిందరావు
భార్యను గుచ్చి గుచ్చి అడగసాగాడు.

"నేను నిన్ను తప్పుపట్టను. నిజం చెప్పు—" అంటా
డతడు.

"నేనే తప్పూ చేయలేదు. అదే నిజం—" అంటుం
దామె.

భార్య శీలవతి కావనలేదు. అవుననలేదు. తలిదండ్రు
ల్నెదిరించలేదు. భార్యను నిరసించలేదు. ఆమె నాద
రించలేదు.

తను కాదంటే ఆమె వేరే వివాహం చేసుకుంటుం
దన్న ఆలోచన భరించలేదు.

"నేనాత్మహత్య చేసుకుంటాను—" అన్నాడతను

చాలాపాళ్లు.

చివరికి ప్రమాదవశాత్తూ మరణించాడు.

"ఈ విషయం గోవిందరావు తల్లిదండ్రులకు చెప్పాల్సింది. కనీసం వాళ్ళకు బుద్ధొస్తుంది...."అంది రాజమ్మ.

"కొడుకాత్మహత్య చేసుకున్నాడని వాళ్ళకూ తెలుసు. నన్ను చెప్పొద్దని ప్రలోభపెట్టారు...."

"ప్రలోభమా?"

"వారు లైఫిన్సూర్ చేశారు — సుమారు లక్ష రూపాయలకు. బ్యాంకునుంచి కూడా వారికి పెద్ద మొత్తమే వస్తుంది. ఆత్మహత్యంటే యేమీ రాదు. అదీ వారి భయం. వచ్చే డబ్బులో నాకూ వాటా వుంది — నేనూ ఒక నామినీని...."

"కొడుక్కంటే వాళ్ళకు డబ్బెక్కువా?"

"పోయిన కొడుకెలాగూ తిరిగిరాడు. వస్తున్న డబ్బెందుకు పోగొట్టుకోవాలీ అంటారు వాళ్ళు...."

"మీ అభిప్రాయమేమిటి?"

"ప్రస్తుతం నాకు జీవితం ప్రశాంతంగా వుంది. మళ్ళీ పెళ్ళి చేసుకోకూడదనుకుంటున్నాను...." అంది సరోజ.

"అత్తమామలు లేకపోతే ఏ ఇబ్బందీ ఉండదుగా."

"నా మరిది నన్ను పెళ్ళిచేసుకోనివ్వడు. లక్ష్మణరావూ నేనూ కలిసి ఆలోచించి వారిని చంపేశామని అతడి అభియోగం. నన్ను పెళ్ళిచేసుకుంటే లక్ష్మణరావుని చంపేస్తానంటున్నాడు. నేను పెళ్ళిచేసుకుంటే నన్నే చంపేస్తాడు. కొంతకాలంపాటు పెళ్ళి ఆలోచన లేకుండా వుండాలని నా ఆలోచన...." అంది సరోజ.

"మీ మరిదెలాంటి వాడు?"

"అతడి గురించి నేనాట్టే చెప్పలేదు. అత్తవారింట్లో

అతడికెప్పుడూ దూరంగా ఉండేదాన్ని. అతడంటే నాకు భయం....'' అంది సరోజ.

"మీకు వయసెంతో లేదు. పెళ్ళి గురించి అప్పుడే విరక్తి పుట్టడం విచారించాల్సిన విషయం....'' అంది రాజమ్మ.

"నేను సంతోషంగానే వున్నాను. నాకిప్పుడు స్వేచ్ఛ లభించినట్లుంది....'' అంది సరోజ.

"చాలా థాంక్స్—పనికొచ్చే సమాచారం చాలా చెప్పారు....'' అంటూ సరోజవద్ద సెలవుతీసుకుంది రాజమ్మ.

3

గోపాల్రావు కాఫీ హోటల్లో కూర్చున్నాడు. సర్వరు ఒక ఊతప్పం చెప్పాడు. ఎదురుచూస్తున్నాడు.

సర్వరుకంటే ముందతడి యెదుటి సీట్లోకి వెంకన్న వచ్చి — "నమస్కారం — మిస్టర్ గోపాల్రావ్!'' అన్నాడు.

గోపాల్రావాశ్చర్యంగా — "నా పేరు మీకెలా తెలుసు?'' అన్నాడు.

"నిన్నేకాంతంగా కలుసుకోవాలని నీ యింటినుంచి అనుసరించి వస్తున్నాను. నీతో నాకు పనుంది. టిఫిన్ కాగానే యే పార్కుకైనా వెడదాం—'' అన్నాడు వెంకన్న.

"ఎవరు మీరు?''

"అన్నీ వివరంగా చెబుతాను..'' అన్నాడు వెంకన్న.

ఊతప్పం వచ్చింది. గోపాల్రావు వెంటనే తినడం ప్రారంభించాడు. సర్వరుతో అతడింకేమీ వద్దని చెప్పాడు.

బిల్లు వెంకన్నే ఇచ్చాడు. గోపాల్రావు మొహమాట

పడ్డాడు.

తర్వాతిద్దరూ దగ్గర్లోని పార్కులోకి వెళ్ళారు. అక్కడప్పుడింకెవ్వరూ లేరు.

వెంకన్న తన్ను తాను గోపాలరావుకి పరిచయం చేసు కున్నాడు.

"డిటెక్టివులకు నాతో ఏం పని?" అన్నాడు గోపాలరావాశ్చర్యంగా.

వెంకన్న అతడిమాట తీరు గమనించి—"ఈ మనిషికి మతి స్థిమితంలేదని నమ్మడం కష్టం—" అనుకున్నాడు.

"నాతో మీకేం పని?" అన్నాడు గోపాలరావు మళ్ళీ.

"నీ వదిన నన్ను నియమించింది."

"ఎందుకు?"

"ఇటీవల నీ అన్న ప్రమాదవశాత్తు మరణించాడు. అది ప్రమాదవశాత్తు సంభవించింది కాదనీ హత్య అనీ నువ్వన్నావుట. నీమాట లెవరూ నమ్మకపోయినా నీ వదిన నమ్మింది. హంతకుణ్ని పట్టుకోమని నన్ను నియమించింది."

గోపాలరావు ముఖం గంభీరంగా అయిపోయింది—"డిటెక్టివ్ గారూ—అయిపోయిందేదో అయిపోయింది. మళ్ళీ ఆ కేసును తిరగతోడవద్దు—" అన్నాడు.

"ఎందుకని? నీ అన్నను చంపిన హంతకుణ్ని ఉరి కంబం యెక్కించాలని లేదా నీకు?" అన్నాడు వెంకన్న.

"లేదు...."

"ఎందుకని?"

"నన్నేమీ అడగొద్దు. అన్నయ్యను ఎవరూ హత్య చేయలేదు. ప్రమాదవశాత్తు మరణించాడు. లేదా ఆత్మ హత్య చేసుకొని వుంటాడు."

"ఆత్మహత్యా—ఎందుకు?"

గోపాల్రావు మాట్లాడలేదు.

"ఎవరూ హత్య చేయనప్పుడు నువ్వు లక్ష్మణరావు పేరెందుకు చెప్పావు. అతడి అదృష్టం బాగుండి ఎలిబీ లేకపోతే-అన్యాయంగా ఉరికంబమెక్కేవాడు కదా!"

"అన్నయ్య చావుకు లక్ష్మణరావే కారణం!"

"ఎలా?"

"వదినకు లక్ష్మణరావుతో అక్రమసంబంధముంది. అది అన్నయ్య భరించలేకపోయాడు. వదినను అదుపుచేయాలని యెన్నో ప్రయత్నాలు చేశాడు. ఫలించలేదు ..."

"అయితే?"

"అన్నయ్య మెత్తటి మనిషి. తనకన్యాయం జరిగినా యెదిరించలేడు. ఇంట్లో అందరిమధ్యా మానసికంగా నలిగిపోతున్నాడు. చివరికి ఆత్మహత్య చేసుకున్నాడు."

"నీ వదినకు లక్ష్మణరావుతో పూర్వపరిచయముంది కానీ అక్రమ సంబంధంలేదు. అది నీ అన్నయ్య కింట్లో వాళ్ళు కలిగించిన భ్రమ."

"డిటెక్టివ్ గారూ ...." అని యేదో అనబోయాడు గోపాల్రావు.

"నా పేరు వెంకన్న ...." అన్నాడు వెంకన్న.

"వెంకన్న గారూ—వదినకు అక్రమ సంబంధమున్నదన్నది నిజం. అందుకు నేనే సాక్షిని ...."

"ఎలా?"

గోపాల్రావేదో చెప్పబోయి ఆగిపోయాడు. అతడి ముఖం పాలిపోయింది. "డిటెక్టివుగారూ—అది చాలా అవమానకరమైన విషయం. వివరాలడక్కండి.." అన్నాడతడు.

"అడుగుతాను. చెప్పాలి."

"ఎందుకు చెప్పాలి?"

"హత్య విషయంలో చాలా ముఖ్యమైన విశేషమది!"

"హత్య జరగలేదని నేను చెబుతున్నాగా...."

"కానీ—అందరూ ప్రమాదమంటుంటే నువ్వే హత్య అన్నావు. అందులోదో కారణముంది...."

"నాకు తెలుసు—లక్ష్మణరావు కారణంగానే అన్నయ్య ఆత్మహత్య చేసుకున్నాడని! అందుకని లక్ష్మణరావు నిందులో ఇరికించాలనుకున్నాను. అబద్ధం చెప్పాను. కానీ ఫలించలేదు."

"లక్ష్మణరావు తప్పులేదిందులో. ఒకవేళ అక్రమ సంబంధమే నిజమైతే ఆ తప్పు నీ వదినది. ఇప్పుడు వాళ్ళిద్దరూ పెళ్ళిచేసుకుంటే ఆ తప్పు సవరించబడుంది. నీ వదినను నువ్వు సానుభూతితో అర్థంచేసుకో. లక్ష్మణ రావును కూడా నువ్వు క్షమించాలి. వారిద్దరూ పెళ్ళిచేసు కుంటే మధ్య నీకేం?"

"జరిగింది చెబుతాను. లక్ష్మణరావును మీరు మన్నించ గలరా?"

"చెప్పు...."

"వదినకూ అతడికీ అక్రమసంబంధమున్న ప్రచారం రాగానే ఇంట్లో కలకలం రేగింది. అది లక్ష్మణరావుకు తెలిసి మా ఇంటికొచ్చాడు. తామిద్దరికీమధ్య యేమీ లేదన్నాడు. వివాహానికి ముందు తనామెను ప్రేమించినా వివాహం కాగానే—తను నా అన్నను తనకూ అన్నగా భావించేట్ట. నా వదిన తనకూ వదినేనట. ఇలాంటి కబు ర్లన్నీ చెప్పి వెళ్ళాడు."

"చాలా మంచిపని చేశాడు. ఇందులో అతణ్ణి తప్పు

పట్టాల్సినదేముంది?”

“ఇన్ని చెప్పి వదినతో అక్రమ సంబంధం పెట్టు కున్నాడు....”

“అది నిజంకాదు.”

“ఆ నిజానికి నేనే సాక్షిని.”

“ఎలా?”

గోపాల్రావు తలపట్టుకొని—“డిటెక్టివ్ గారూ— ఎలా చెప్పను? వదిన పవిత్రమూర్తి. మాటిమాటికీ జరిగింది గుర్తు తెచ్చుకొని ఆ పవిత్రతను పాడు చేయలేను” అన్నాడు.

వెంకన్న అతడి కళ్ళలో బాధను చదివాడు—“సరే- చెప్పొద్దులే....కానీ లక్ష్మణరావు నీ వదినను పెళ్ళిచేసు కుందుకు సిద్ధంగా వున్నాడు. అది చాలా మంచి పని కదా! ఒప్పుకుంటావా?”

“నా వదిన తనకూ వదినే అన్నాడు. వదినను తాను పెళ్ళిచేసుకోవచ్చా?”

“ఈ వావివరుసలు అర్థంలేనివి. మనం చూడాల్సినది నీ వదిన భవిష్యత్తు. ఆమె లక్ష్మణరావును భర్తగా అద రించగలిగితే—నూరేళ్ళ జీవితం చక్కబడుతుంది.”

“కానీ—అన్నయ్య ఆత్మ....”

“లేని అన్నయ్య గురించి వున్న వదినను బాధ పెట్టడం అన్యాయం! అన్నయ్య మంచివాడైతే—వదిన రెండో పెళ్ళికతడి ఆత్మ తృప్తిచెందుతుంది. అతడు చెడ్డ వాడైతే-అతడి ఆత్మ గురించి పట్టించుకోనవసరంలేదు.”

గోపాల్రావాలోచనలో పడ్డాడు.

“ఆలోచించి చూడు. నీకంటే చాలా చిన్నది నీ వదిన. నీ అన్నతో పెళ్ళయినంతమాత్రాన ఆమె వయసు

మారిపోదు. అన్న వుంటే అది వేరే విషయం. అన్న పోయాక ఆమెను వదినగా కాక—అమాయక, అసహాయ స్త్రీగా భావించాలి....ఆమె సుఖానికడ్డురాకూడదు...."

గోపాల్రావాలోచనలో పడ్డాడు.

"మిష్టర్ గోపాల్రావ్! నీది నూరేళ్ళ జీవితం. అన్నయ్య గురించీ వదిన గురించి ఆలోచిస్తూ—నీ జీవితం పాడుచేసుకోకు. లక్ష్మణరావు నీ వదినను పెళ్ళిచేసుకుంటేనేం — లేకపోతేనేం? అనవసరంగా హత్యా ప్రయత్నాలుచేస్తే నీ నూరేళ్ళ జీవితం పాడైపోతుంది. నువ్వే లేకుండా పోతావు...." అన్నాడు వెంకన్న.

"ఏమిటి మీర నేది?"

"నువ్వు లక్ష్మణరావు ప్రాణాలు తీయాలనుకోకు...." అన్నాడు వెంకన్న.

గోపాల్రావు మాట్లాడలేదు.

"లక్ష్మణరావుకేమైనా అయితే—తొలి అనుమానితుడివి నువ్వే అవుతావు. మర్చిపోకు...." అన్నాడు వెంకన్న.

"గుర్తుంచుకుంటాను...." అన్నాడు గోపాల్రావు.

4

బ్యాంక్ మేనేజర్ వెంకన్నకు సాదరంగా సీటు చూపించాడు.

"ఇటీవల ప్రమాదవశాత్తు మరణించిన గోవిందరావు గురించి తెలుసుకుందామని వచ్చాను—" అన్నాడు వెంకన్న.

"మనిషి మంచివాడు. నెమ్మదస్తుడు. గుడ్ వర్కర్."

"అతడి గురించి ఇంకేమైనా పనికొచ్చే విశేషాలు చెప్పగలరా?"

మేనేజరు ముందుకు వంగి స్వరం తగ్గించి — "ఒక ముఖ్య విశేషముంది. తను పోతానని అతడికి ముందే తెలుసని నా అనుమానం...." అన్నాడు.

వెంకన్న ఆశ్చర్యంగా "చెప్పండి-" అన్నాడు.

"అర్థాంతరంగా బ్యాంకు ఉద్యోగిపోతే—యెలాంటి సదుపాయాలున్నాయో నన్నడిగి తెలుసుకుంటూండే వాడు. ఒకసారైతే డైరెక్టుగానే—ప్రమాదవశాత్తు నేను పోయాననుకోండి—నా ఉద్యోగం నా భార్యకు వస్తుందా—తమ్ముడికొస్తుందా?—అనడిగాడు. నేనతణ్ని లాంటి ప్రశ్నలు వేయొద్దని మందలించాను. అయినా అతడు రూలు తెలుసుకునేదాకా వదలలేదు...."

"ఇంతకీ రూలేమిటి?"

"మాది నేషనలైజ్డ్ బ్యాంకు కాదు. అయితే ఉద్యోగులకు బలమైన యూనియనుంది. మా మేనేజ్మెంట్ రూల్సు పాటించతీరాలి. రూలు ప్రకారం—ఒక ఉద్యోగి సర్వీసు కాలంలో మరణిస్తే—అతడి ఉద్యోగం—అతడి కొడుక్కివ్వాలి. పిల్లలు లేకుంటే భార్యకివ్వాలి. అర్హతలు లేకపోతే—వారి అర్హతకు తగిన ఉద్యోగమేదో ఒకటివ్వాలి...."

"రూలు తెలుసుకొని గోవిందరావేం చేశాడు?"

"భార్యకాకుండా తమ్ముడికే ఉద్యోగం వచ్చే ఏర్పాటుండదా అనడిగాడు. అప్పుడో రూలు చెప్పాను. దాని ప్రకారం—ఉద్యోగం అతడి భార్యకే కాకుండా ఆమె సూచించిన అతడి రక్తసంబంధీకుల కెవరికయినా యివ్వవచ్చు. అయితే జీతంలో సగానికి సగం డైరెక్టుగా అతడి భార్యకే అందజేయబడుతుంది. ఆ తర్వాత ఆమె ఆ రక్తసంబంధీకుడి పోషణలో ఉండాలి తప్ప వేరే

వివాహం చేసుకోకూడదు....”

“ఇది అన్యాయం కదా—ఒక విధవరాలి వివాహం గురించి శాసించే హక్కు మీ బ్యాంకు కుందా?” అన్నాడు వెంకన్న.

మేనేజరు రూలును మరింత తీక్ష్ణంగా వివరించాడు.

రూలు ప్రకారం ఉద్యోగం సరోజది. ఆమె వివాహం చేసుకుందుకు బ్యాంకు అభ్యంతరం పెట్టదు. సరోజకు బదులు మరో వ్యక్తికి ఉద్యోగమిస్తున్నామంటే అర్థమేమిటి? ఉద్యోగం ఆమె కోసం. అతడికోసం కాదు. ఆమె వివాహం చేసుకుందంటే అర్థం — ఉద్యోగం ఆమెకు అవసరం లేదని. లేదా అత్తమామలు సెంటిమెంట్లతో మొహమాట పెట్టి—బలవంతం పెట్టారని!

“అర్థమయింది—” అన్నాడు వెంకన్న—“ఈ వివరాలన్నీ ఎందుకడుగుతున్నాడో మీరడగలేదా?”

“అడిగాను. ఊరికే కుతూహలం అన్నాడు. తనకు జీవిత మెంతో బాగుందనీ—తన కాత్మహత్య చేసుకోవాల్సిన అవసరం లేదనీ కూడా అన్నాడు. అదీ నిజమే ననిపించింది. పెద్దగా బాధ్యతలేమీ లేవు. పెళ్ళయ్యింది....”

“అతడు సంతోషంగా ఉన్నట్లు కనిపించేదా?”

“చెప్పడం కష్టం.... కానీ మనిషి కాస్త దిగులుగానే ఉండేవాడని నాకు తోచేది. స్వతహాగా మనిషి నెమ్మదసుడు. చలాకీతనం తక్కువ....”

“మీ ఆఫీసులో అతడితో యెవరైనా క్లోజ్‌గా మూవౌతారా?”

“అతడు బాగా యెక్కువగా దిలీప్‌తో తిరుగుతాడు...”

“నేను దిలీప్‌తో మాట్లాడాలి—” అన్నాడు

వెంకన్న.

"ఇక్కడే మాట్లాడుతారా? ..."

"లేను. లైటకు తీసుకుని వెడతాను. ఓ గంట పర్మిష నివ్వండి...."

"సరే—" అని మేనేజర్ ఇంటర్ కాంలో వెంకన్న గురించి దిలీప్‌కు చెప్పాడు.

"ఇంకొక్క ప్రశ్న అడుగుతాను. ఇప్పుడు గోవింద రావు ఉద్యోగం పాజిష నేమిటి?...." అన్నాడు వెంకన్న.

"అతడి తమ్ముడు గోపాల్రావు కా ఉద్యోగం ఇవ్వాల్సిందిగా సరోజ సిఫారసు చేసింది. తానతడి పోషణలో ఉంటానందామె...."

"అతడి కుద్యోగం వచ్చాక ఆమె పెళ్ళి చేసుకుంటే...."

"మామూలుగా అయితే రెండేళ్ళ ప్రొబేషన్. ఈ కేసులో అయిదేళ్ళుంటుంది. ఆమె వివాహం జరిగితే— గోపాల్రా వుద్యోగం పోతుంది. అయిదేళ్ళవరకూ ఆమెకు వివాహం కాకూడదు...."

"చాలా యూజ్‌ఫుల్ యిన్‌ఫర్మేషన్. మెనీ మెనీ థాంక్స్—" అంటూ లేచాడు వెంకన్న.

"అసలు మీ రిదంతా యెందుకు పరిశోధిస్తున్నట్లు? ఏమైనా తిరకాసుందా?" అన్నాడు మేనేజరు కుతూహలంగా.

"జరిగిందాంట్లో తిరకాసేమీ లేదు. భవిష్యత్తులో తిరకాసు తెలుసుకోవాలని నా ప్రయత్నం. గోపాల్రావు కుద్యోగం ఎప్పుడొస్తుంది?"

"బహుశా మరో పదిరోజులు పడుతుంది...."

అన్నాడు మేనేజరు.

వెంకన్న అక్కణ్ణించి కదిలాడు. అయితే మేనేజరుకి అతడితో ఇంకా మాట్లాడాలనే వుంది. ఒక డిటెక్టివ్‌తో మాట్లాడే అవకాశం ఆయనకు మొదటిసారిగా లభించినట్లుంది.

5

పార్కులో దిలీప్, వెంకన్న ఒకరికొక రెదురుగా కూర్చున్నారు.

“మీ గురించి చాలా విన్నాను. మీ వంటి గొప్ప వారితో మాట్లాడే అవకాశం వచ్చింది. నే నదృష్ట వంతుణ్ణి—....” అన్నాడు దిలీప్.

“మీ అదృష్టం మీరు తెలుసుకున్నారు. నా అదృష్ట మెలాగుందో?....” అన్నాడు వెంకన్న అదోలా.

దిలీప్ ముఖం చిన్నబోయింది—“అంటే?” అన్నా డతడు.

“మీ నుంచి యేదో పనికొచ్చే సమాచారం లభిస్తుం దని నా ఆశ. ఆశ నెరవేరాలంటే అదృష్టముండాలి కదా!” అన్నాడు వెంకన్న. అతడిక ఆట్టే తాత్సారం చేయకుండా గోవిందరావు గురించి వివరాలడిగాడు. నలుగురూ చెప్పినవే అతడూ చెప్పాడు.

వెంకన్న నిట్టూర్చి—“మీ రిద్దరూ బాగా క్లోజ్‌గా తిరుగుతారని విన్నాను. అతడు మీకేమీ తన గురించిన ప్రత్యేక విశేషాలేమీ చెప్పినట్లు లేదు. నలుగురూ చెప్పినవే మీరూ చెప్పారు—” అన్నాడు.

“ప్రత్యేక విశేషాలంటే?”

“సంసారజీవితం గురించి....”

దిలీప్ చటుక్కున—“నా కో ముఖ్య విశేషం

తెలుసు. కానీ యిప్పుడు చెప్పి గోవిందరావుకు చెడ్డ పేరు తేవడ మిష్టంలేదు నాకు—" అన్నాడు.

వెంకన్న బలవంతపెట్టగా అతడు చెప్పిన విశేష మేమిటంటే....

గోవిందరావుకీ భార్యకీ వయసులో పదేళ్ళు తేడా ఉంటుంది. ఇంకా కాస్త యెక్కువున్నా ఆశ్చర్యంలేదు. అతడికి భార్య బాగా చిన్నపిల్లలా తోచేది. ఆమెతో అతడికంత తృప్తిలేదు. తనకు తగిన వయసు పిల్లతో సంపర్కం పెట్టుకోవాలని అతడికుండేది. ఆ సందర్భంగానే అతడికి దిలీప్‌తో చనువు పెరిగింది.

దిలీప్ వయసు పాతిక్కీ ముప్పైకీ మధ్య. అతడు బ్రహ్మచారి. కుటుంబ పరిస్థితుల కారణంగా అతడు వివాహాన్ని కింకా కనీసం రెండు సంవత్సరాలాగాలి.

దిలీప్‌కి పవిత్రత పట్టింపులేదు. అతడికి కాల్‌గర్ల్సుతో సంబంధా లున్నాయి.

గోవిందరావు వేశ్యలతో సంపర్కం పెట్టుకుందుకు భయపడి దిలీప్ సాయం కోరాడు. దిలీప్ ఒక బ్రోకరు అడ్రసిచ్చాడు. అతడిద్వారా గోవిందరావొకే ఒక్కసారి ఓ కాల్‌గర్ల్‌ను కలుసుకున్నాడు. తర్వాత అతడు దిలీప్ నే అడిగాడు—డాక్టరు కావాలని!

సుఖవ్యాధుల స్పెషలిస్టు—డాక్టర్ తరుణ్ పేరు దిలీపే గోవిందరావుకు సూచించాడు. గోవిందరావు చాలా తరచుగా డాక్టర్ని కలుసుకుంటూండేవాడు.

"పాపం—అంతా మీ మూలంగా వచ్చిందన్న మాట...." అన్నాడు వెంకన్న.

"వెంకన్నగారూ! ఇందులో నా తప్పేమీ లేదు. నేను తెలుసుకున్న నిజమొకటుంది. గోవిందరావుకు

సంసార జీవితంలో యేదో అసంతృప్తి వుంది. నా అనుమానమేమిటంటే—అతడు కాల్‌గర్ల్‌ను కలుసుకోకమునుపే సుఖవ్యాధులున్నాయి. నా ఊహ ప్రకారం వివాహమైనాకే అతడికి సుఖవ్యాధులు సోకాయి. అది బయటకు చెప్పుకోలేదు. ఏ స్పెషలిస్టునైనా సంప్రదిస్తే నా బోంట్లకు తెలిసే అవకాశముంది.

ఆ అవమానం నుంచి తప్పించుకుందుకతడు కాల్‌గర్ల్‌ని సాకుగా తీసుకున్నాడని నా అనుమానం. అతడి సుఖవ్యాధికి కారణం కాల్‌గర్ల్ అని నేననుకోవాలని అతడు తాపత్రయపడ్డాడు. తర్వాత డాక్టర్ తరుణ్‌ని కలుసుకోసాగాడు. ఈ విషయమై నేను వివరాలడగలేదు....”

వెంకన్న దిలీప్ ఆలోచనాసరళిని మెచ్చుకుని—“చాలా బాగా ఊహించారు. వివాహమైనాక గోవిందరావుకు సుఖవ్యాధులు వచ్చేయంటారా? లేక వివాహం కాగానే ఆ వ్యాధి తన ద్వారా భార్యకు సంక్రమించకూడదన్న అభిప్రాయంతో అతడు డాక్టర్ని కలిశాడంటారా?” అన్నాడు.

“గోవిందరావు నాలాంటివాడు కాదు. నా అనుమానం అతడికి సుఖవ్యాధి భార్య ద్వారానే సంక్రమించిందని!....”

వెంకన్న ఆశ్చర్యంగా—“ఆమె మీకు తెలుసా?” అన్నాడు.

“ఆమెను నేనెప్పుడూ చూడలేదు. నాకూ గోవిందరావుకూ ఆఫీసులో మాత్రమే పరిచయం. బయట మేమెప్పుడూ కలుసుకోలేదు. కానీ వివాహమైనప్పట్నించీ గోవిందరావులో కొత్త దిగులు ప్రారంభమైందని చెప్ప

గలను...."

"మీా కెప్పుడయినా డాక్టర్ తరుణ్ ని కలి
శారా?...."

"ఇప్పటికి నాలుగుసార్లు నా కాయన అవసర
మొచ్చింది. చాలా మంచి డాక్టరాయన. ఆయన సల
హాలు నా బోటి బ్రహ్మచారులకు వరం...."

"ఆయన అడ్రసు నా క్కావాలి...."

దిలీప్ చెప్పగా వెంకన్న ఆ అడ్రస్ నోట్ చేసు
కున్నాడు.

6

డాక్టర్ తరుణ్ కి ఓ పట్టాన గోవిందరావు యెవరో
అర్థంకాలేదు. అలాంటి మనిషెవరూ తన వద్దకు రాలేదనే
అతడన్నాడు.

వెంకన్న చివరకు గోవిందరావు ఫోటో చూపించాడు.
ఆ ఫోటో నతడు గోవిందరావింటికి వెళ్ళి తలిదండ్రుల
నడిగి తెచ్చుకున్నాడు.

ఫోటో చూడగానే—"ఇతడా?" అన్నాడు డాక్టర్
తరుణ్.

"హమ్మయ్య—ఇతడు మీాకు తెలుసు గదా—"
అన్నాడు వెంకన్న.

"తెలుసు. కానీ మీారన్న ట్లితడికి ముఖ్యవాధులేమీా
లేవు...."

"మరి—అతడికి మీాతో అవసర మేమిటి?"

"నా క్లయింట్స్ కు సంబంధించిన విశేషాలు రహ
స్యంగా ఉంచాలి...."

"డియర్ డాక్టర్—అతడికి లేదు. అతడి చావ్ కి

విచిత్ర పరిస్థితుల్లో సంభవించింది. నేనది పరిశోధిస్తు న్నాను. మీరు చెప్పే వివరాలు వాటి సహాక రిస్తాయి...."

"మైగాడ్—అతడు పోయాడా? ఎలా?...."

వెంకన్న క్లుప్తంగా గోవిందరావు చావు గురించి చెప్పాడు.

"పాపం—అయితే యిది ఆత్మహత్యేమో.... ..." అన్నాడు తరుణ్.

"ఎందుకని?"

"అతడికి వివాహమైంది. భార్యంటే యెంతో యిష్టం. కానీ అతడామెను తృప్తిపరచలేక పోయే వాడు ..."

"అతడు నపుంసకుడా?"

"కాదు. అతడిలో పరిపూర్ణ ఆరోగ్యముంది. ఏ లోపమూ లేదు...."

"మరి?"

"నేనతణ్ణి చాలా ప్రశ్నలు వేశాను. అతడి సమస్య మానసికం...."

"మానసికమంటే?"

డాక్టరు వివరించిన ప్రకారం—గోవిందరావుకు స్త్రీ లంటే భయం. ఒక రకమైన కాంప్లెక్సుతో పెరిగాడు. ఇంట్లో అంతా డబ్బు మనుషులు. తల్లి అతడికోసం చాలా పెద్ద సంబంధాలు చూసింది. అతడి ఆర్థిక పరిస్థితి మరీ గొప్పదికాక ఆ సంబంధాలు కుదరలేదు. ఒకటి రెండు మధ్యతరగతి సంబంధాలలో—ఆమె కట్న మెక్కువ అడిగితే ఓ ఆడపిల్ల దై గట్టిగా అతడి వ్యక్తిత్వాన్ని నిర సించి—యింత కట్నం పుచ్చుకునే అర్హత నీ కుందా

అనడిగింది. అలా అలా అతడి వివాహం ఆలస్యమయింది.

వయసు రేపే కోరికలు, వివాహం జరగదన్న బెంగ, కొందరాడపిల్లల నిరసన—అతణ్ని మానసికంగా దెబ్బతీశాయి. వివాహమయింది. మనసులోని అనుమానం పెనుభూతమయింది. తన అసమర్థత కతడు కృంగిపోసాగాడు. దానికి తోడు తలిదండ్రులు అతణ్ని భార్యకు వ్యతిరేకంగా ప్రోత్సహిస్తున్నారు. వారి మాటను కాదనలేక ఆమెను వేధించలేక—అతడి అసమర్థత ఇంకా పెరిగింది. అతడి కామె అంటే భయం ప్రారంభమయింది.

తన శక్తి సామర్థ్యాలను పరీక్షించుకుందుకు కతడు కాల్‌గర్ల్‌ని కలిశాడు. ఏమీ మార్పులేదు. తర్వాత డాక్టర్ని కలిశాడు. డాక్టరతనికి మానసికంగా బల మివ్వాలని చూశాడు. ఇంట్లో తలిదండ్రులు మారాలి. వాళ్ళు మారలేదు. చివరికది గోవిందరావు చావుకు దారితీసింది.

వెంకన్న ఆశ్చర్యంగా—"నే ననుకున్న దొకటి—తెలుసుకున్న దొకటి—" అని అక్కణ్నించి లేచాడు.

7

సైకియాట్రిస్టు సచ్చిదానంద—ఏదో కేసు చూస్తున్నాడు. అందువల్ల వెంకన్న అక్కడ అరగంటసేపు ఎదురుచూడాల్సి వచ్చింది. తర్వాత సచ్చిదానంద వెంకన్నకు సారీ చెప్పుకున్నాడు.

"నేనే మీకు సారీ చెప్పాలి. మీ వ్యాపారానికి అంతరాయం కలిగించాను—" అన్నాడు వెంకన్న.

"మీవంటివారితో కాసేపు మాట్లాడితే నా మెదడు పదునెక్కుతుంది. అది నా వృత్తికెంతో మంచిది ..." అన్నాడు సచ్చిదానంద.

"థాంక్స్‌ఫర్ యువర్ కాంప్లిమెంట్ .... నేను మీ క్లయింట్ .... గోపాలరావు గురించి మాట్లాడాలని వచ్చాను ...." అన్నాడు వెంకన్న.

"ష్యూర్ — మీకేం సమాచారం కావాలో అడగండి. చెబుతాను —" అన్నాడు సచ్చిదానంద గౌరవాభిమానాలతో.

"గోపాలరావు గురించి మీ అభిప్రాయమేమిటి?"

"విచిత్రమైన కేసతడిది. సాధారణంగా నార్మల్‌గా ఉంటాడు. ఉన్నట్టుండి అతడికేదో ఆవేశం ప్రకోపింపజేస్తుంది. అలాంటప్పుడతడు చాలా ప్రమాదకారి. నేనతణ్ణి పరీక్షించి తెలుసుకున్నదేమిటంటే అతడు మనిషి స్వతహాగా మంచివాడు. చెప్పాలంటే చాలా మంచివాడు. ఆవేశంలో ఉన్నప్పుడు తనేం చేస్తున్నాడో అతడికే తెలియదు. అలాంటప్పుడతడిని ఆకర్షణతో, మంచి మాటలతో లొంగదీయాలి. అతడు పురుషుడు కాబట్టి — అతడిని ఆకర్షించి లొంగదీయడం స్త్రీకే సాధ్యపడుతుంది .... అందుకే నేనతడి తల్లిదండ్రులకు సూచించాను — వివాహం చేయమని ....!" అన్నాడు సచ్చిదానంద.

"వివాహమే ఎందుకు? అతణ్ణి ముందుగా ఏ వేశ్యాసంపర్కానికో గురిచేసి ప్రయోగ ఫలితం చూడవలసింది ...." అన్నాడు వెంకన్న.

"సమస్యేమిటంటే — గోపాలరావుకు స్త్రీ వ్యామోహం లేదు. అది క్రమంగా అలవడాలి. అందుకే వివాహం సూచించాను నేను ...."

గోవిందరావు మరణం గురించి వెంకన్న అప్పుడు సచ్చిదానందకు చెప్పాడు.

"విన్నాను. చాలా విచారకరమైన విషయం...."

"గోపాలరావు తన్న అన్నగారని తనకు తెలియకపోవడం వల్లనే మతిభ్రమితంలేని ఆవేశంలో చంపేసే అవకాశముందా?" అన్నాడు వెంకన్న.

సచ్చిదానంద ఆశ్చర్యంగా—"ఏమన్నారు మీరు?" అన్నాడు.

వెంకన్న తన ప్రశ్నను రిపీట్ చేశాడు.

"మీ కీ అనుమానమెందుకొచ్చింది?"

"నేను డిటెక్టివ్‌ను. అన్ని కోణాల నుంచీ ఆలోచించడంలో — యిలాంటివన్నీ స్ఫురిస్తూంటాయి...." అన్నాడు వెంకన్న.

"ఫర్ హెవెన్స్ సేక్ .... మీరు గోపాల్రావు ననుమానించకద్దు, అతడిప్పుడు నార్మల్ మనిషి...." అన్నాడు సచ్చిదానంద.

"వివాహమైతే కానీ అతడు నార్మల్ కాదని మీరే అన్నారు...."

"అన్నాను. కానీ అతడి అన్నగారి వివాహమైనాక—కొద్దికాలంలోనే అతడిలో గొప్ప మార్పొచ్చింది. చెప్పాలంటే అది అపూర్వం..."

"ఎలా వచ్చిందంటారు?"

"ఆలోచిస్తే ఊహించడం కష్టంకాదు...."

"నా ఊహకేమీ స్ఫురించడంలేదు—" అన్నాడు వెంకన్న.

"నేను నమ్మను—...." అన్నాడు సచ్చిదానంద నవ్వుతూ.

"గోపాల్రావు తన వదినతో సంబంధం పెట్టుకున్నాడన్న మీ ఊహను నేనూ నమ్మలేను...." అన్నాడు

వెంకన్న.

"కానీ అది నిజం...."

"ఎలా తెలుసు మీకు?"

"గోపాల్రావు మొదట్లో నాకు నిజం చెప్పే వాడు.....?"

"ఏమిటూ నిజం?"

సరోజకు భర్తంటే కోపం కావచ్చు. లేదా అత డసమర్థుడు కావచ్చు. ఏ కారణంకల్లనైతేనేం ఆమె గోపా ల్రావును ఆకర్షించడానికి రహస్యంగా ప్రయత్నించి విజయం సాధించింది. ఆమె పరిచయం గోపాల్రావులో మార్పు తీసుకుని రాసాగింది. అప్పుడప్పుడు సచ్చిదా నందకు జరిగింది చెబుతూండేవాడు. తన క్లయింట్ బాగు పడుతున్నందుకు సచ్చిదానంద సంతోషించి అతడినందుకు ప్రోత్సహించాడు.

క్రమంగా గోపాల్రావు పూర్తి నార్మల్ అయ్యాడు. అప్పుడతడిలోని సంస్కారం, సంప్రదాయం మేల్కొ న్నాయి. తను తప్పు చేస్తున్నానని అతడు గ్రహించి సచ్చిదానంద దగ్గర ఏడ్చాడు.

"నువ్వు తప్పు చేయలేదు. నీలో రుగ్మత వుంది. దానికి మందు కావాల్సొచ్చింది. నీ అన్న నా సలహా మీద నీ వైద్యానికి తన భార్యనుపయోగించాడు. నీ విప్పుడు మామూలు మనిషివి. జరిగింది మర్చిపో. మామూ లుగా జీవితం కొనసాగించు...." అని సచ్చిదానంద అతడికి సలహా యిచ్చాడు.

"నాకు వివాహం చేసుకోవాలనుంది. అన్నయ్యలా ఉద్యోగం చేయాలనుంది....కానీ....నాకుద్యోగం దొర కదు. వేరే స్త్రీని నేను వివాహం చేసుకోలేను. జరిగిన

తప్పును నేను మరిచిపోలేకపోతున్నాను—" అన్నాడు గోపాలరావు.

ఆ తర్వాతనుంచి అతడు తన వదిన దరిదాపులకూడా వెళ్ళలేదు.

"దీన్నిబట్టి స్పష్టంగా తెలుస్తోంది. అన్న మరణిస్తే గోపాలరావుకుద్యోగం వస్తుంది. వదిన్ని పెళ్ళిచేసుకోవచ్చు. కాబట్టి అతడే ప్రమాదాన్ని సృష్టించి అన్నను చంపేసి ఉంటాడని నా అనుమానం...."

"డియర్ డిటెక్టివ్! ఆ అన్నదమ్ములిద్దరూ ఒకరి కోసం ఒకరు ప్రాణాలిస్తారు. ఆ సంగతి నాకు తెలుసు. గోవిందరావు తమ్ముడి వైద్యంకోసం—నా దగ్గర ఒక్క నాగాకూడా పెట్టలేదు.... ఈ వైద్యం కారణంగా వారి కుటుంబానికి బాగా ఖర్చయినా భరిస్తున్నాడతడు.... ఆ వేళంలో ఉన్నప్పుడే అన్నని ఏమీ చేయలేదు గోపాలరావు. ఇప్పుడు నార్మల్ గా ఉన్నప్పుడెందుకు హత్యచేస్తాడు?" అన్నాడు సచ్చిదానంద.

"అయితే గోవిందరావే తమ్ముడికోసం త్యాగంచేసి ఉండాలి..." అన్నాడు వెంకన్న. అతడు సచ్చిదానంద అభిప్రాయం గురించి ఎదురు చూడకుండా అక్కణ్నించి కదిలాడు.

సచ్చిదానంద చెప్పింది విన్నాక ఎన్నో రహస్యాలు ఛేదించబడినట్లే ఫీలయ్యాడు వెంకన్న.

8

డిటెక్టివ్ వెంకన్న యిల్లు చేరుకునేసరికి కింట్లో ఎదురు చూస్తున్నాడు గోపాలరావు.

"ఎంతసేపయింది వచ్చి?" అన్నాడు వెంకన్న.

"గంటంపావు—" అన్నాడు గోపాలరావు.

వెంకన్న తన అసిస్టెంట్సు వంక చూశాడు.

"వచ్చి—గంట పదహారునిముషాలయింది—" అంది సీతమ్మ.

రాజమ్మ వెంకన్నతో కాగితం అందించి—"ఇవి నేను సేకరించిన సమాచార విశేషాలు—" అంది.

వెంకన్న ఆ వివరాలు చదువుతున్నాడు. తర్వాత గోపాల్రావుతో—"నాతో యేదైనా పని పడిందా?" అన్నాడు.

"అవును. మీతో ముఖ్య విశేషం చెప్పాలని వచ్చాను...." అన్నాడతడు.

వెంకన్న మరోసారి తన అసిస్టెంట్సు వంక చూసి—"మిస్టర్ గోపాల్రావ్! నీతో ఏకాంతంగా మాట్లాడాలి. ఇక్కడ కాదు..." అన్నాడు.

ఇద్దరూ పక్కనే వున్న గదివైపు నడిచారు.

సీతమ్మ, రాజమ్మ తామూ లేవబోయారు.

"డియర్ గర్ల్స్—మీరు వినకూడదనే మేము పక్క గదిలోనికి వెడుతున్నాం..." అని నవ్వాడు వెంకన్న.

సీతమ్మ, రాజమ్మ తిరిగి తమ సీట్లో సర్దుకున్నారు.

గదిలోకి వెళ్ళాక వెంకన్న తలుపువేసి—"చెప్పు—" అన్నాడు.

"లక్ష్మణరావు మంచివాడు కాదు. సరోజ నతడు మోసం చేస్తాడు—...." అన్నాడు గోపాల్రావు.

వదిన అనడానికి బదులు సరోజ అనడం—వెంకన్నకు రవంత ఆశ్చర్యాన్ని కలిగించినా—"ఎలా తెలుసు నీకు?" అన్నాడు.

"తెలుసుకోవాలంటే మీకూ సాధ్యపడుతుంది. థాంసన్ అండ్ కంపెనీలో స్టెనోగా పని చేస్తున్న లీల

నడగండి_ చెబుతుంది....”

"ఏమని?”

"ఆమె నతడు పెళ్ళి చేసుకుంటా నని మాటిచ్చాడు_....”

వెంకన్న ఆశ్చర్యంగా_"సరోజ పెళ్ళి జరిగిందని తెలిసేక నేమో_” అన్నాడు.

"కాదు__రెండ్రోజుల క్రితం....వారి మధ్య ప్రేమాయణం రెండేళ్ళుగా కొనసాగుతోంది....”

"రెండ్రోజుల క్రితమా__....అయితే అతడు నీ బెదిరింపులకు భయపడ్డాడేమో__....” అన్నాడు వెంకన్న.

"నేనెవర్నీ బెదిరించలేదే!” అన్నాడు గోపాల్రావాశ్చర్యంగా.

"బుకాయించకు....ఇప్పటికి నీ వతడిమీద రెండు హత్యాప్రయత్నాలు చేశావు....” అంటూ వెంకన్న అతడికా వివరాలు చెప్పాడు.

"ఎలా తెలిశాయి మీ కివి?” అన్నాడు గోపాల్రావాశ్చర్యంగా.

"నా పద్ధతులు నా కున్నాయి...నీ గురించి మొత్తం వివరాలన్నీ నేను తెలుసుకున్నాను__....” అన్నాడు వెంకన్న.

"ఏమిటవి?”

"నీ తలిదండ్రుల ప్రవర్తన_నీ అన్నను మానసికంగా బలహీనుణ్ణీ, సెక్సుపరంగా అసమర్థుణ్ణీ చేసింది. ఆ కారణంగా సరోజ నీతో అక్రమసంబంధ మేర్పరచుకుంది. మొదట్లో యేమనుకున్నా క్రమంగా నీలో పాపభీతి యేర్పడి సరోజకు దూరంగా ఉండసాగావు. నీ అన్నకు

మీ గురించి తెలిసింది. ఏం చేయాలో తెలియని పరిస్థితుల్లో జీవితమంటే విరక్తి పుట్టి ఆత్మహత్య చేసుకున్నాడు. నీ అన్న ఆత్మహత్యెందుకు చేసుకున్నాడో నీకు తెలుసు. అందుకే నీ అన్న చావుకు నీవే కారణమని బాధపడుతున్నావు. అవునా?”

“వెంకన్న గారూ! మీరు చెప్పింది నిజం. మీరు చాలా విశేషాలు తెలుసుకున్నారు. నేనిప్పుడేం చేయాలో కూడా మీరే చెప్పండి....”

వెంకన్న నవ్వి—“నిన్ను కలుసుకున్నప్పుడు లక్ష్మణరావుమీద నెపంవేసి అడుగుతున్నవన్నీ నీ గురించేనని నాకు తర్వాత అర్థమయింది....” అన్నాడు.

“మీతో మాట్లాడినప్పుడు నాకు మానసికంగా కొంత తృప్తి కలిగింది....మీ సలహా పాటిస్తాను. నే నేం చేయాలో చెప్పండి....” అన్నాడు గోపాలరావు.

“నీ అన్న చావుకు కారణమెవరో తెలుసా?”

“నేను—లేక వదిన!”

“కాదు—నీ తలిదండ్రులు....” అన్నాడు వెంకన్న “ఏ సంప్రదాయం వారినలా తయారుచేస్తున్నదీ తెలియదు. ఇలాంటి తలిదండ్రులు చాలా కుటుంబాల్లో వున్నారు-... వారికి బిడ్డల సుఖసంతోషాలతో నిమిత్తం లేదు. అన్నింటికీ మించి డబ్బు కావాలి. కోడళ్ళను కష్టపెట్టాలి. కొడుకు అత్తమామలనుంచి డబ్బు గుంజాలి. ఆ ప్రయత్నంలో—కన్నకొడుకేమైపోతున్నాడో కూడా వారు గ్రహించరు. జీవితంలో సుఖపడాలంటే నువ్వు నీ తలిదండ్రులకివ్వాల్సినంత గౌరవం మాత్రమే యిచ్చి-నీ వ్యక్తిగత విషయాల్లో జోక్యం చేసుకోకుండా ఆపాలి....”

"మీ మాట పాటిస్తాను...." అన్నాడు గోపాల్రావు.

"అయితే నువ్వు సరోజను పెళ్ళి చేసుకో" అన్నాడు వెంకన్న.

గోపాల్రావు మాట్లాడలేదు. అతడి కళ్ళు మెరిశాయి.

*　　　　•　　　　*

గోపాల్రావిలా వెళ్ళగానే—అలా ఓ ఫోన్ కాల్ వచ్చింది వెంకన్నకు.

"హలో—వెంకన్న గారూ — సరిగ్గా పదినిమిషాల క్రితం నామీద హత్యాప్రయత్నం జరిగింది. ఈసారి సరాసరి గోపాల్రావే నా యింట్లో నన్ను కత్తితో పొడవాలని ప్రయత్నించాడు. వెంట్రుకవాసిలో తప్పించుకున్నాను. మీరే నన్నలాగో రక్షించాలి...." అన్నాడు లక్ష్మణరావు.

"లక్ష్మణరావుగారూ! మిమ్మల్ని నేను రక్షించాను. నా ఫీజుగా మరో అయిదువందలు తీసుకురండి...." అన్నాడు వెంకన్న.

"అంటే?" అన్నాడు లక్ష్మణరావాశ్చర్యంగా.

"ఓ గంటనుంచీ గోపాల్రావు నాతో మాట్లాడుతున్నాడు. ఇంకా ఇక్కడే వున్నాడు. ఇది మొదటి విషయం. ఇక రెండో విషయం—మీరు సరోజనొచ్చుకుంటుందని లేనిపోని అసత్యాలు సృష్టించకండి. గోవిందరావు మరణం మిమ్మల్ని చాలా యిబ్బందిలో పెట్టింది. అయినా భయపడకండి. సరోజ గోపాల్రావుని వివాహం చేసుకుంటుంది. మీరు లీలని పెళ్ళి చేసుకోవచ్చు..."

"లీల....లీల గురించి మీకెలా తెలుసు?"

"నేను డిటెక్టివ్ వెంకన్నను—" అని ఫోన్ పెట్టేశాడు వెంకన్న.

అంతవరకూ గోపాలరావింకా అక్కడే ఉన్నాడంటూ రేమిటా అని అంటూ యిటూ చూస్తున్న అసిస్టెంట్లు సీతమ్మకూ, రాజమ్మకూ కూడా అతడిమాటే సమాధానంగా తోచింది.

—: అయిపోయింది :—